

Wil je snel gaan: reis alleen. Wil je ver komen: reis samen

Leren innoveren: **lessen vanuit praktijkervaring voor student, docent en management**

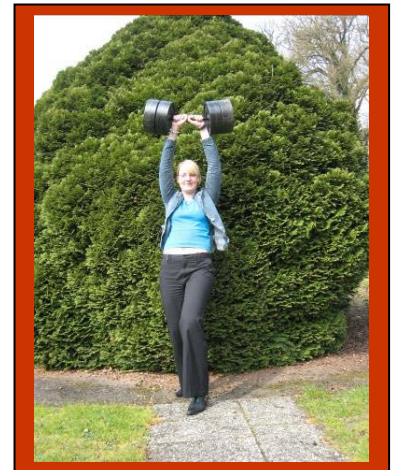
Ervaringen vanuit RIGO project Innovatie als Strategie

Geen rapport, geen lappen tekst, puntsgewijs, To The Point vind je hier aandachtspunten, leermomenten, voorwaarden en meer rond het thema **INNOVEREN**. **Doe er je voordeel mee!**

Meer info: Ron Methorst, CAH Dronten, mer@cah.nl

Leren innoveren als organisatie

- o op hoger niveau is nadrukkelijk draagvlak voor innovatie als organisatie nodig
- o is er een duidelijk belang, wat is het probleem dat ervaren wordt?
- o creëer ruimte voor groeiproces van docenten, onderschat dit niet
- o docenten moeten kunnen kiezen of ze in dit traject door willen of niet: als het niet past wordt het niet wat
- o Bied experimenteeruimte
- o Communiceer hierover met enthousiasme, door het op te pakken, dan praat dat zich vanzelf rond.

Als docent

faciliteren en reflecteren: kaders scheppen, veilige kaders
niet afrekenen maar stimuleren.

Terug brengen naar het reële.

zekerheden bieden aan de student om te leren in een omgeving met onzekerheden.

Benadrukken wat er goed gaat

Beweeg mee, blijf in contact, geduld

Neem alles serieus, laat het gebeuren

Durf het proces zichzelf te laten vormen

ME T Studenten

Leuk om los te gaan, gekke ideeën bedenken, stout mogen zijn,
echt iets voor de vraaggenaar kunnen betekenen.

**Bijdragen door oorspronkelijk te zijn ipv kopiëren van
kennis van anderen. DURF DAT OOK**

Bijdragen aan de ontwikkeling van ondernemers, dan ben je dus
ook gelijkwaardig.

samen zoekend zijn: gun elkaar die ruimte

merken dat je vastloopt in eigen valkuil,

Herhaling is frustrerend. hoort er wel bij!

Durf je te blazen tot hij knapt!?!

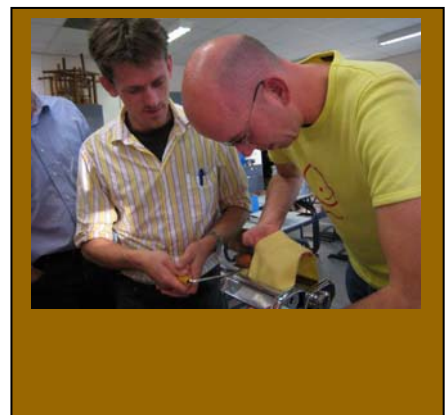

mateiaal (hardware / software/ competenties)

- Lees een boek met technieken, bijv Creativiteit Hoe? Zo! Moet de docent zelf zich eigen maken, aanreiken uiteraard
- Durf is van groot belang, durf te doen, durf los te laten, durf je eigen rol te benoemen en niet kleiner en niet groter te maken dan hij is, durf het bijv ook als experiment te benoemen richting studenten.
- binnen een school een netwerk dat elkaar stimuleert

De innovatie expeditie met docenten

- eigen inhoudelijke expertise uit kunnen schakelen
- bewustwording van eigen ja maar's
- geduld om naar het proces te kunnen kijken om te zien wat er op meta-niveau gebeurt
- stap echt in het proces en haal daaruit wat er nodig is
- erkenning van eigen leerdoelen
- durf te doen: durf te experimenteren
- Zelf ervaren en openstaan voor reflectie
- De techniek is belangrijk, wel er zelf mee kunnen spelen: techniekjes zijn niet heilig!
- Erkenning dat het ontwikkelen van een persoonlijke stijl belangrijk is: als het niet bij je past gaat het nooit lekker werken

Innoveren pas doen als je vastzit

- Ga bij een kennisvraag niet geforceerd innovatief lopen doen
- Innoveren doe je als het antwoord op de vraag niet te bedenken is met logisch redeneren
- als je er zelf in gelooft dat op een andere manier kijken, denken, oplossen werkt
- doe het niet als er geen innovatievraag is
- wacht nog even als je denkt dat het alles leuk en leerzaam en competentiegericht maakt
- zorg dat studenten elkaar kunnen vertrouwen in de groep

het lukt met

- o enthousiasme
- o basaal vertrouwen in de studenten, ze kunnen het!
- o Gelijkwaardig interactie tussen docenten en studenten (beide zoeken/samen zoeken)
- o samen omgaan met onzekerheid, als docent moet je kunnen laten zien dat je dingen niet weet/kunt, durf je die onzekerheid in?
- o zoekend zijn is geen kwestie van onmacht, het is mens zijn.
- o als er voldoende onderwijstijd toegewezen is kan het gaan leven, kan de dynamiek ontstaan
- o door een situatie te creëren waarin alle deelnemers zich de toegewezen rol ook echt kunnen toe-eigenen. → De vraageigenaar: is het mijn vraag, kan ik me goed inleven in het belang van de vraag? Als dit zo is doordat het echt zijn vraag is: geweldig
- o het benoemen dat een processtap ook een product is
- o Student/ docent komt daardoor in aanraking met procesaanpak: wat is de rol en functie van het buiten kaders denken in processen

nodzakelijke valkuilen

- snel naar een concrete oplossing willen gaan
- conformeren aan sociale druk en daarom niet iets anders durft te roepen
- zelfcensuur
- geen fouten durven maken
- te dicht bij het praktisch mogelijke blijven
- vraag achter de vraag vinden of niet willen vinden
- verbind je aan de vraag van een ander!
- ik kan niet in 1 middag een wereldverbetering bedenken

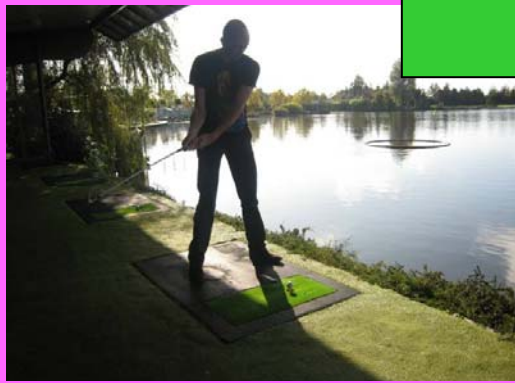
Met studenten: als de valkuil te diep is kun je ze ook makkelijk verlaten. 'misgaat' is een gezonde reflectie erg lastig te doen en is de kans groot dat een negatieve ervaring wordt in de portfolio van innovatie/creativiteit.

Hobbels die komen

- ‘Innoveren is niet nodig’: een gezamenlijke conclusie van de groep over wenselijkheid en noodzakelijkheid van vernieuwen is van belang
- Is de opdrachtgever ook echt de probleemeigenaar? Is het een echte vraag? Hoe echter de vraag, hoe echter de vraageigenaar, des te makkelijker committeren studenten zich aan het proces
- Aansluiting bij de belevingswereld van de student: moet dat of niet?
- Creatieve processen op vrijdagochtend 9 uur werkt niet
- Studenten die niet het vertrouwen hebben dat de docent thuis is in het proces en daarin bewust mee ontwikkelt haken makkelijk af

Hoeveel tijd kost het voor de docent

contacttijd voor kennismaken met methoden, reflectie etc. 8 dagen. Binnen een 4 maanden tot een half jaar kan je in een redelijk veilige omgeving aan de slag

doorlooptijd voor het volledig zelfstandig ermee aan de gang kunnen is een jaar

coaching kan het proces van het daadwerkelijk zelf ontwikkelen en toe-eigenen aanzienlijk versnellen

Het aandurven vraagt

- ✚ bewustwording dat het over jezelf gaat
- ✚ zelf ondergaan en reflecteren
- ✚ eigen grenzen opzoeken en bewust worden
- ✚ zelf oefenen met spannende dingen